651/02

Den 14. august 2002 blev i sag nr. 56.790:

xxxx xx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har pensionsforsikring i Danica Pension, påstår ved sin advokat selskabet tilpligtet at forrente de udbetalte invalideydelser fra 1/1 1997 samt at dække hans advokatomkostninger med 36.250 kr.

Parterne indgik i 1992 et retsforlig, hvorefter selskabet pr. kulance skulle yde støtte til klageren under en omskoling. Det er bl.a. anført, at udbetalingsperioden ikke kunne overstige den nominerede periode fra august 1992 til december 1996. Den 23/12 1996 meddelte klageren, at han var sygemeldt, og at han søgte førtidspension. Selskabet indhentede herefter resultatet af røntgenundersøgelsen af 17/3 1997, hvori det hedder:

> "Røntgen viser som tidligere udtalt højdereduktion af 4. lumbale diskus med vacuum-fænomen. Der er ikke kommet nogen spondylolistese. I beskrivelsen beskrives også forandringer tydende på facetledsartrose mellem L5/L5 og L/S1. – Det er ikke oplagte forandringer. Der er måske lidt højdereduktion i brusken på sideoptagelsen. ... Radiologisk er det således ikke sikkert, der er sket nogen svær progression, men han kan ikke løbe fra sin radiologisk ret udtalte diskusdegeneration af 4. diskus."

samt speciallægeerklæring af 19/4 1997 fra overlæge V.E. hvori det hedder:

> "51-årig sygemeldt murer og nyuddannet bygningskonstruktør, der siden ungdommen har haft tendens til lændegener, hvilket bl.a. medførte kassation som værnepligtig. Klarede de følgende ca. 25 år et fuldtidserhverv som murersvend, trods episoder

med lændegener. Fik i august 1989 et indirekte lændetraume. Efter denne episode har der udviklet sig tiltagende og efterhånden konstante smerter i lænden med udstråling til begge lår. Ingen effekt af konservative behandlinger, der senest er givet i 1990. Aldrig CT-skannet. Klager aktuelt over konstante smerter i lænd og begge lår med forværring ved enhver rygbelastende aktivitet. Objektivt er der på baggrund af et ikke ubetydeligt funktionelt indtryk, let nedsat bevægelighed i halshvirvelsøjlen, let ømhed af nakkefæster samt mere betydelig nedsat bevægelighed i lændehvirvelsøjlen, smerter i lænd og begge ben ved passivt strakt benløft på begge sider til 45 grader. Ingen betydende neurologiske udfald. Meget langsom gang uden specifik aflastning.

Konklusion: Der synes at foreligge en kronisk smertestilstand i lænderyg og lår, muligvis på baggrund af en svært degenereret bruskskive imellem 4. og 5. lændehvirvel. Hertil kommer et ikke ubetydeligt funktionelt bidrag til smertetilstand og reduceret funktionsniveau. Det bør dog understreges, at der ikke på noget tidspunkt er foretaget CT- eller MR-skanning af lændehvirvelsøjlen, for om muligt at påvise andre årsager til den kroniske smertetilstand. Specielt skal følgende anføres:

1) Fra 1. januar 1997 var der tab af erhvervsevne på skønsmæssigt 40-50%.

2) Aktuelt er der et tab af erhvervsevne af samme størrelsesorden.

3) Erhvervsevnen vil fremover være delvist nedsat. Med afslutningen af bygningskonstruktøruddannelsen december 1996 er der foretaget en relevant revalidering mhp. en genindtræden på arbejdsmarkedet.

4) Det er ikke muligt at afgøre hvornår et evt. erhverv vil kunne genoptages."

Selskabet meddelte den 22/5 1997 klageren, at man ikke anså hans erhvervsevne nedsat med den erstatningsberettigende grad på 2/3, hvorfor udbetalingen ville blive standset pr. 1/1 1997. Det hedder endvidere:

"Skulle De senere blive tilkendt mellemste eller højeste førtidspension, er De velkommen til at vende tilbage, og vi vil da se på sagen igen."

Klageren rettede herefter henvendelse til sin advokat, der den 11/5 1999 fremsendte yderligere lægemateriale til selskabet, ligesom han anførte, at klagerens erhvervsevne i lang tid havde været helt ophævet. Det fremlagte materiale indeholder bl.a. en udtalelse af 5/5 1999 fra overlæge S.E.B., hvori det hedder:

> "Funktionsoptagelser af columna lumbalis viser ikke nogen instabilitet. CT-scanning af lænden viser en svær degeneration af discus L4/L5 og L5/S1. Vacuumfænomen og facetledsarthrose i begge niveauer.
>
> Konklusion: Der er således god forklaring på pt.s lændesmerter. Har betydelig lumbal spondyloarthrose og svær degeneration af disci. De udstrålende smerter til bagesiden af begge lår er ikke radikulære, men typiske for lumbal spondyloarthrose. Pt. hr så svære smerter i lænden, at han helt har mistet erhvervsevnen. På den foreliggende scanning er det yderligere sandsynliggjort, at pt.s arbejdsevne er helt ophævet. Pt.s sag har været anket med henblik på forhøjelse til mellemste førtidspension. Har anbefalet pt. atter at søge sagen genoptaget med de aktuelle oplysninger fra CT-scanningen."

Selskabet meddelte den 10/6 1999, at man ønskede en ny udtalelse fra speciallæge V.E. I dennes erklæring af 2/11 1999 hedder det:

> "53-årig førtidspensioneret murer og bygningskonstruktør har siden en speciallægeundersøgelse i april 1997 (se resumé i denne) udviklet let forværring i den samlede tilstand med behov for hyppigere indtagelse af liggende stilling om dagen og tiltagende og efterhånden umuliggjort indtagelse af siddende stilling på en stol. Klager aktuelt over smerter i begge lår, lændesmerter, prikkende/stikkende fornemmelser i begge lår samt gangbesvær. Svært reduceret funktionsniveau. Deltager ikke i daglige husførelse. Objektivt er der i forhold til undersøgelsen i april 1997 nedsat bevægelighed i halshvirvelsøjlen i alle retninger, beskeden ømhed af nakkefæster, fuldstændig ophævet bevægelighed i lændehvirvelsøjlen i alle retninger, perkussionsømhed af nedre processus spinosi, beskeden ømhed af paravertebrale og gluteale muskulatur, smerteforværring i lænd og lår ved passivt strakt benløft på begge sider til 15° samt nedsat følesans svarende til højre lår. En CT-scanning af lændehvirvelsøjlen foreta-

get i april 1999 har vist uændret svær degeneration af 4. lændebruskskive og nytilkommen degeneration af 5. lændebruskskive med vacuumfænomen.

Konklusion: Der foreligger kronisk lumbago-ischias pga. svære degenerative forandringer i lænderygsøjlen. Tilstanden er både klinisk og billeddiagnostisk forværret siden en speciallægeundersøgelse i april 1997.

Specielt skal følgende anføres:

1) Siden 01.01.97 er helbredstilstanden forværret.
2) Aktuelle helbredstilstand medfører et tab af erhvervsevne på skønsmæssigt mere end 2/3.
3) En hel eller delvis tilbagevenden til arbejdsmarkedet er ikke realistisk."

Der foreligger endvidere en erklæring af 2/10 1999 fra en anden speciallæge, hvilken selskabet efter det oplyste har modtaget den 7/12 1999. Det hedder heri:

"Der er kun sparsomme objektive fund. Dette er dog ikke usædvanligt ved klager over rygsmerter. Klientens funktionsniveau er efter det af ham og hustruen oplyste betydeligt indskrænket. Der findes ikke at være mulighed for bedring af tilstanden ved fysioterapi, rygstyrkende øvelser eller operation. Den smertestillende behandling vil næppe kunne intensiveres uden en væsentlig sløvende effekt på klienten. Efter mit skøn er klientens erhvervsevne ophævet i rygbelastende erhverv og betydeligt nedsat i alle andre erhverv."

Selskabet har herefter den 2/2 2000 bevilliget udbetaling fra 1/1 1997 med renter fra den 21/12 1999, 14 dage efter modtagelsen af den sidste lægeerklæring.

Klagerens advokat gør gældende, at speciallæge V.E.s erklæringer af 29/4 1997 og 2/11 1999 er stort set identiske, hvorfor selskabet allerede i 1997 burde have accepteret, at klagerens erhvervsevne var nedsat i erstatningsberettigende grad. Advokaten har ligeledes anført, at det er selskabet, der vurderer, hvilke oplysninger der skal indhentes. Advokaten har endelig anført, at selskabets behandling af sagen har nødvendiggjort advokatbistand, hvorfor han kræver 2/3 proceduresalær, eller 36.250 kr. Selskabet har accepteret at betale 12.500 kr.

Selskabet har anført, at der er sket forværring af klagerens erhvervsevne, men at det har været vanskeligt at vurdere, hvornår klagerens helbredstilstand er blevet forringet i erstatningsberettigende grad, hvorfor man har valgt at bevillige udbetaling fra 1/1 1997.

Selskabet har dog i en skrivelse af 27/4 2001 anført, at klageren er blevet:

> "... tilkendt mellemste førtidspension på grund af højesteretsdommen fra december 1999 (som medførte, at kommunerne fik ændrede retningslinier), og ikke fordi der er sket en ændring i helbredstilstanden."

Klageren er den 27/3 2001 tilkendt mellemste førtidspension fra den 1/4 1997.

I forsikringsbetingelserne hedder det:

> "Regler for invaliderenter. ...
>
> 1. Statsanstalten tegner invaliderenter, der kommer til udbetaling, hvis den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister 2/3 eller mere af sin fulde erhvervsevne, ...
>
> 2. En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede ikke længere er i stand til ved en passende beskæftigelse – bedømt under hensyntagen til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med ligende uddannelse. ...
>
> 5. ... Statsanstalten er berettiget til at forlange alle oplysninger, den anser for nødvendige til bedømmelse heraf og kan i øvrigt gøre den fortsatte udbetaling betinget af, at den forsikrede har fået tilkendt offentlig invalidepension af en størrelse, der svarer til en sådan nedsættelse af erhvervsevnen."

Nævnet udtaler:

Selskabet har først ved skrivelsen af 1/5 1999 med vedlagte lægeerklæringer haft grundlag for at antage, at klageren muligvis kunne være berettiget til invalideydelser. Idet nævnet ikke kan kritisere, at selskabet har ønsket sagen belyst ved en ny special-

lægeerklæring, finder nævnet ikke grundlag for at pålægge selskabet at forrente erstatningen i videre omfang, end det er sket.

Nævnet finder ej heller, at selskabets behandling af sagen har nødvendiggjort advokatbistand af et omfang, der ikke ville kunne dækkes af det allerede betalte beløb.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand